

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Bocancea Nicolai,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Crețu Eugeniu
împotriva lui Bocancea Nicolai cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, prin care a fost
respinsă cererea lui Bocancea Nicolai cu privire la repunerea apelului în termen și
restituit apelul declarat de Bocancea Nicolai, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La data de 11 decembrie 2014, Crețu Eugeniu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Bocancea Nicolai cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 14 decembrie 2011, i-a împrumutat lui
Bocancea Nicolai suma de 4 000 euro, cu dobânda lunară de 8%, pe care cel din urmă s-
a obligat s-o restituie la data de 30 ianuarie 2012.

Sușține că s-a adresat către pârât de nenumărate ori cu rugămintea de a-i fi
restituită datoria, iar la data de 03 decembrie 2014 i-a remis acestuia și o somație, la
care nu a primit nici un răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza art. art. 512 alin. (1), 513 alin. (1), 514 alin. (1),
572 alin. (2) Cod civil.

Solicită încasarea de la Bocancea Nicolai în beneficiul lui Crețu Eugeniu a
datoriei în sumă de 6 880 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 24 februarie 2015 a fost admisă acțiunea,
fiind încasată din contul lui Bocancea Nicolai în beneficiul lui Crețu Eugeniu datoria de
bază în sumă de 4 000 euro, dobânda de întârziere în sumă de 2 880 euro, convertiți în
valută națională la momentul executării și cheltuieli de judecată în sumă de 2 500 lei. S-
a încasat din contul lui Bocancea Nicolai în beneficiul statului taxa de stat în sumă de
3 921,60 lei (f. d. 27).

La data de 20 mai 2016, Bocancea Nicolai a declarat apel împotriva hotărârii
primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea

hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță (f. d. 36-37).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017 a fost respinsă cererea lui Bocancea Nicolai cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de Bocancea Nicolai împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni din 24 februarie 2015, ca fiind declarat în afara termenului legal (f. d.75-77).

La data de 01 martie 2017, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, Bocancea Nicolai a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 25 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare (f. d. 86).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neântemeiată, fiind pasibilă de casare, deoarece a fost emisă în contradicție cu probele din dosar.

A indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în timpul examinării cauzei dânsul s-a aflat la tratament staționar în spital.

Mai mult ca atât, insistă că a achitat reclamantului datoria de bază în sumă de 4 000 euro, iar instanța de fond în mod repetat a încasat această sumă prin hotărâre.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei (în vigoare la data emiterii încheierii recurate).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 25 ianuarie 2017 la 01 martie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 25 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii lui Bocancea Nicolai cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului, restituindu-i cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 75-77).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Bocancea Nicolai în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Căușeni, prin care a fost admisă acțiunea lui Crețu Eugeniu înaintată împotriva lui Bocancea Nicolai cu privire la încasarea datoriei, a fost pronunțat la 24 februarie 2015 (f. d. 27).

La fel, înscrisurile dosarului atestă că prin scrisoarea din 26 februarie 2015 cu nr. 81-2157, Judecătoria Căușeni a expediat în adresa recurentului Bocancea Nicolai copia dispozitivului hotărârii din 24 februarie 2015 (f. d. 29).

Mai mult ca atât, prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei nr. CN 07 se confirmă că recurentul Bocancea Nicolai a recepționat copia dispozitivului hotărârii la data de 04 martie 2015 (f. d. 30).

Cu toate acestea, Bocancea Nicolai a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 20 mai 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC și concomitent a solicitat repunerea în termen (f. d. 36).

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmațiile recurentului cu referire la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa sa și că nu a primit copia acesteia, și nici măcar nu a cunoscut despre existența hotărârii, din care motive a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

Aceasta deoarece, din materialele cauzei rezultă că prima instanță a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Bocancea Nicolai despre locul, data și ora examinării cauzei, or acesta a fost informat despre locul, data și ora examinării cauzei contra semnătură, fapt confirmat prin avizul de recepție CN 07 din 19 decembrie 2014 (f. d. 17).

În atare circumstanțe, se conchide că Bocancea Nicolai a cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, și urma să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) CPC, fiind obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să se informeze despre mersul examinării pricinii.

Or, rezultând din prevederile art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Instanța de recurs apreciază critic afirmația recurentului precum că prima instanță a emis hotărârea în lipsa sa, iar despre existența acesteia a aflat doar la data de 05 mai 2016 când a primit încheierea de intentare a procedurii de executare de la executorul judecătoresc Bezede Vladimir, deoarece din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Bocancea Nicolai a cunoscut despre examinarea litigiului în prima instanță, fapt ce se confirmă prin recepționarea citației prin care a fost informat despre locul, data și ora ședinței de judecată.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că Bocancea Nicolai având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11

septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Mai mult ca atât, urmează a fi respins și argumentul că în timpul examinării cauzei Bocancea Nicolai s-a aflat la tratament, or potrivit certificatului de concediu medical acesta s-a aflat la tratament în staționar de la 28 octombrie 2016 până la 21 noiembrie 2016, după un an și jumătate de la pronunțarea hotărârii primei instanțe, ceea ce în nici un fel nu atestă imposibilitatea atacării hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege.

Pe cale de consecință, este justificată și soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, or susținerea recurentului Bocancea Nicolai că în perioada depunerii cererii de apel nu a cunoscut despre existența hotărârii primei instanțe, nu constituie motiv întemeiat și justificativ a omiterii termenului și este lipsit de o bază probatorie.

Iar, potrivit jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012)), recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Pe când, Bocancea Nicolai nu a făcut, prin probe întemeiate, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, în această ordine de idei sunt lipsite de sens și alte critice aduse în susținerea cererii de recurs, or cele constatate indică direct la abuzul lui Bocancea Nicolai în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Respectiv, prin înaintarea apelului la data de 20 mai 2016, recurentul și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o

decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Bocancea Nicolai.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Crețu Eugeniu împotriva lui Bocancea Nicolai cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva